

Askolan kunta
Rakennus- ja ympäristöjaosto 9.11.2023 § x

Askolantie 28
07500 Askola

ASIA Maa-aineslain 4 §:n mukainen päätös maa-ainesten ottamiseen. Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamisesta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Annetaan julkipanon jälkeen
Antopäivä 16.11.2023

LUVAN HAKIJA

Tångin Sora Oy
Y-tunnus: 2203209-7
Koskenkyläntie 763
07600 Myrskylä

Yhteyshenkilö:
Mikael Tång
0400 214 977
mikael.tang@pp.inet.fi

TOIMINTA-ALUEEN KIIINTEISTÖTIEDOT

Myrskylä, kiinteistöt Tyskas (504-402-3-73), Sportplanen (504-402-3-22) ja Sorala (504-402-3-20).
Hakija omistaa kiinteistöt.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Suunniteltu ottotoiminta edellyttää maa-aineslain 4 §:n mukaista lupaa.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on saapunut sähköisesti 28.4.2022. Hakemusta on täydennetty 26.5.2023 ja 24.8.2023.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Askolan rakennus- ja ympäristöjaosto on toimivaltainen lupaviranomainen (sopimus Askolan, Myrskylän, Pornaisten ja Pukkilan kuntien yhteisestä rakennusvalvonnasta ja ympäristönsuojelusta § 2).

TOIMINTAA KOSKEVAT MUUT LUVAT JA SOPIMUKSET SEKÄ KAAVOITUSTILANNE

Askolan kunnan rakennus- ja ympäristölautakunta on 19.9.2013 § 88 myöntänyt alueelle maa-ainesten ottamisluvan. Luvan antopäivä on 26.9.2013. Lupa on voimassa 10 vuotta päätöksen antopäivästä. Helsingin hallinto-oikeus antoi

päätöksen luvasta tehtyyn valitukseen 5.12.2014 lisäten lupaan toiminta-aikoja koskevan määräyksen.

Alueella on maakuntavaltuuston 25.8.2020 hyväksymä Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaava (Uusimaa-kaava 2050). Kaavassa alue on merkitty maaseutumaiseksi alueeksi ja tärkeäksi vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi. Lisäksi alue on osittain kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti arvokkaan alueen rajalla.

Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa.

TIEDOT OTTOALUEESTA

Uudensillan sora-alue sijaitsee Myrskylän kunnan Hyövinkylässä tiloilla Tyskas (504-402-3-73), Sportplanen (504-402-3-22) ja Sorala (504-402-3-20). Kyseessä on hiekka-/sorakuoppa, josta on otettu maa-aineksia jo usean vuosikymmenen ajan.

Tilojen pinta-ala on yhteensä n. 103,2 ha, josta ottamisalueen pinta-ala 9,6 ha.

Alueella on tällä hetkellä voimassa oleva maa-aineslupa soran ja hiekan ottamiselle. Lupa on myönnetty vuonna 2013 kymmeneksi vuodeksi. Toiminta jatkuu samanlaisena. Kaivetut pintamaat hyödynnetään pääsääntöisesti heti maisemointiin, jolloin avoinna olevan alueen pinta-ala ei enää kasva. Suunniteltu ottamisalue sijaitsee 1- luokan pohjavesialueella. Pohjaveden seurannan tuloksien perusteella ottamistoiminnalla ei ole ollut vaikutusta pohjaveden laatuun tai määrään.

Suunnittelutavoitteena on hyödyntää alueen maa-ainesvaroja säästeliäästi ja saavuttaa metsätaloustalouteen soveltuva maisemaltaan sopusuhtainen alue. Samalla myös varmistetaan alueen nykyinen kyky muodostaa pilaantumaton pohjavettä.

Alue sijaitsee noin 1,2 kilometriä Hyövinkylän kylätaajamasta pohjois-luoteeseen. Alueelle on kaksi liittymäyhteyttä Koskenkyläntieltä.

Lähin asutus sijaitsee alueen itäpuolella noin 120 metrin päässä ottamisalueen rajasta. Lisäksi ottamisalueen pohjoispuolella on vapaa-ajanasutusta noin 200 metrin etäisyydellä, itäpuolella on asuinrakennus noin 350 metrin päässä ja alueen itä-, pohjois- ja eteläpuolella on asutusta, myös vapaa-ajanasutusta, vähintään 500 metrin etäisyydellä.

TIEDOT OTTAMISALUEEN YMPÄRISTÖSTÄ

Maisema ja geologiset piirteet

Ottamisalueelle ei ole juurikaan näkymiä alueen ulkopuolelta. Koskenkyläntien ja ottamisalueen välissä on korkeampi puustoinen maapenger, joka estää suorat näkymät tielle ja ottamistoimintaa ei autoileva tienkäyttäjä juuri havaitse. Lehdettömänä aikana tielle saattaa erottua varastokasojen ja luiskien yläosia.

Ottamisalueen sisällä maisemakuva on valtaosin avattua soranottoaluetta.

Suunnitellulla ottamisalueella ei ole erityisiä maisema- tai luontoarvoja eikä myöskään geologisia arvoja tai erityispiirteitä. Itse ottamisalue on nykyisellään maisemavaurioaluetta. Alueella ei ole maa-aineslain tarkoittamaa kaunista maisemakuvaa.

Kasvillisuus, eläimistö ja arvokkaat luontokohteet

Alue on suurelta osin avattua ottamisaluetta, josta puusto on kaadettu, pintamaat kuorittu pois ja hiekka-/sora-aineksia on jo otettu. Alueella on myös jo maisemoituja alueita.

Suunnitellun ottamisalueen reunamilla on tavanomista kuivahkoa kangasmetsää, paikoin tuoretta kangasmetsää. Puusto on osin mäntyvaltaista tai sekapuustoista. Puusto on nuorta...keski-ikäistä talousmetsää. Alueella ei ole vanhoja puita.

Avoinna olevan sorapintaisen alueen pinta-ala on noin 6...7 ha. Uutta aluetta tulee reunoilta noin 3...4 ha.

Alueella ei ole erityisiä suojeluarvoja tai suojeltuja kohteita eikä se kuulu mihinkään suojelualueeseen. Lähimmät suojelualueet ovat Skomakarbölen harjijensuojeluohjelman alue n. 1,8 km pohjois-luoteeseen, maisema-alue Pernajanlahden ympäristö ja koskenkylän jokilaakso n. 2,5 km itään, valtakunnallisesti arvokas kallioalue Patakallio-Kiiskikallio n. 3,4 km lounaaseen sekä yksityisiä luonnonsuojelualueita 2,5 km luoteeseen ja 2,7-3,7 km koilliseen.

Alueella on suoritettu luontoselvityksen maastokäynti 16.8.2023. Selvityksen perusteella Uudensillan sora-alueen laajennusalueella ei arvioitu olevan huomionarvoisten eliölajien kannalta tärkeitä tai merkittäviä elinympäristöjä tai kohteita.

Kulttuurihistorialliset suojelukohteet ja muinaisjäännökset

Kohdealueen läheisyydessä ei ole tiedossa olevia muinaisjäännöksiä.

Maa- ja kallioperä

Ottamisalueen maaperä koostuu hiekka-, sora- ja moreenikerrostumista. Pintamaakerrokset ovat pääosin suhteellisen ohuita. Maa-aineksen laatu on selvinnyt pitkään jatkuneen ottotoiminnan myötä.

Ottamisalueelle on suoritettu maatulkuutus 11.11.2009. Tässä selvitettiin alueen maa-aineksen laatua, pohjaveden pinnan tasoa ja kalliopinnan syvyyttä.

Alue on pitkittäisharjua, jossa maa-aines on pääosin hyvin karkeaa hiekkaa ja/tai soraa, joka voi paikoin olla hyvin kivistä. Ottoalueen pohjalla on paikoin hyvin karkeaa ja kivistä maa-ainesta. Ottamisalueella havaittiin kallio ottamisalueen reunan läheisyydessä. Se on kuitenkin näkymättömissä maamassojen sisällä.

Länsiosan alueelle tehtiin syksyllä 2021 uusi luotaus, jolla pyrittiin tarkentamaan kalliopinnan korkeutta lähinnä länsi-luoteisosassa. Lännen-luoteen puolella on suoalue, joka on muodostunut tiiviiden maakerroksien päälle. Lisäksi suunnitellun ottamisalueen poikki kulkee noin pohjoiseteläsuuntainen kallioharjanne. Kallioharjanne / siitä muodostuva kalliokynnys rajaa sen länsipuolella olevan pohjaveden tasolle noin +53.

Itäpuolella kohoaa laajempi Uudensillan kallioalue, joka on noin tasolla +76. Kaakossa on peltoalue tasolla +36. Lounaassa on Svedjemossen suoalue tasolla noin +43. Lännessä hieman kauempana on kalliokohouma, jossa on myös kiviainesten ottamistoimintaa. Kallioalueen lakihuiput ovat tasolla noin +74.

Pohja- ja pintavesi, kaivot ja vedenhankinta

Alue sijaitsee Uusisillan I-luokan vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen (0150405) muodostumisalueella. Pohjavesialueen pinta-ala on 3,16 km² ja pohjaveden varsinaisen muodostumisalueen pinta-ala 0,79 km². Pohjavesialueen laskennallinen antoisuus on 500 m³/d, mutta alueella tapahtuu rantaimetyymistä, mikä nostaa antoisuusarvion n. 2400 m³/d.

Uusisillan vedenottamo sijaitsee ottamisalueesta kaakkoon noin 700 m etäisyydellä. Vedenottamo on rakennettu vuonna 2002 ja sillä on lupa (51/2000/1, drno 99144, 27.6.2000) ottaa vettä 2400 m³/d.

Uusisillan vedenottamon tarkkailussa pohjavedentaso mitataan neljä kertaa vuodessa havaintoputkista HP16, HP18, HP22 ja HP23. HP18 sijaitsee ottamisalueen kaakkoisosassa. Kyseisessä putkessa (HP18) vedenpinta on vaihdellut tasoilla +23,2...24.

Ottamisalueesta noin 980 metrin etäisyydellä pohjoisessa sijaitsee pohjavesiputki HP22, missä vedenpinnan korkeus on vaihdellut tasoilla +24,3...24,9. Ottamisalueesta kaakkoon noin 700 metrin etäisyydellä sijaitsee Uusisillan vedenottamon havaintoputket HP39 ja HP42. Kyseisien pohjavesiputkien vedenpinta on vaihdellut tasolla +23,4...23,9. Pohjavesialueen vedenpinta on hyvin tasainen, mikä kuvaa hyvää veden johtamiskykyä.

Toiminnan harjoittajan suorittamaa maa-ainesten oton seuranta varten asennettiin HP18 putken läheisyyteen toinen putki, HP18-2. Keskimääräinen mitattu pohjavedenkorkeus putkessa on +23,5 metriä, ja korkein mitattu pohjavedenkorkeus on +24,2 metriä. Alueen länsi-luoteispuolelle on asennettu 22.12.2021 kaksi väliaikaiseksi tarkoitettua pohjavesiputkea (putket P1 ja P2). 16.3.2022 vedenpinta putkessa P1 oli +53,15 m ja putkessa P2 +54,38 m. Alue on erillistä pohjavesiakviferia vaikka onkin samalla pohjavesialueella kuin pääpohjavesiesiintymä, joka on yleisesti tasolla +23...+25 m.

Suunnittelualueen pintavedet imeytyvät alueen hyvin läpäisevään maaperään.

TOIMINNAN KUVAUS

Suunniteltu ottotoiminta

Ottamisalueen pinta-ala on 9,6 ha. Kokonaisottomäärä on 388 000 m³-ktr soraa ja hiekkaa. Vuosittainen ottomäärä on keskimäärin 38 800 m³-ktr. Ottolupaa haetaan kymmeneksi (10) vuodeksi.

Ottamistilanne

Alueella on harjoitettu nykyisen luvan mukaista ottamistoimintaa. Alueen keskiosan pohjataso on noin +38...40 ja länsireunalla pohjataso on noin +52...64.

Osa nykyisen vuoden 2013 luvan mukaisesta ottamisalueesta on jo loppumuotoiltu ja maisemoitu.

Nykyisen luvan mukainen ottamismäärä alueella on 385 000 m³ kymmenen vuoden lupajakson aikana. Toteutunut ottomäärä on ollut selvästi pienempi.

Aluerajaukset

Ottamisalueen pohjoisreuna ulotetaan aivan tilan RN:o 1:21 rajaan asti. Tontin koillis- sekä luoteispuoleisiin tilanrajoihin jätetään 10 metrin suojaetäisyys.

Itäpuolella ottaminen ulotetaan noin 10...15 metrin päähän kiinteistön 3:6 rajasta.

Tontin etelä/kaakkoisreunaan jätetään 10 metrin suojaetäisyys. Samassa ilmansuunnassa kulkevaan Koskenkyläntiehen jätetään 30 metrin suojaetäisyys.

Lounais- ja länsireunoilla tilan rajoihin jää selkeästi pidempi välimatka.

Ottamistasot ja -suunnat

Suunniteltu alin ottamistaso on +35 (N2000).

Nykyisen toiminnan aikana alueen länsireunalla on havaittu kallioesiintymiä. Kallionpintojen määrittämistä varten alueelle tehtiin maatumaluotaus Geo-Work Oy:n toimesta 26.11.2021. Tuloksia hyödynnettiin suunniteltaessa ottamisen laajuutta ja syvyyttä.

Luoteis-/länsilaidalla havaitun kallion kallioesiintymän pinta vaihtelee tasolla +50...60. Kyseisen laidan ottamistasot sekä ottamisreunukset on määritetty siten, että pohjataso mukailee kallionpinnan muotoja ja kallion pinnalle jätetään noin 1...2 metrin kerros maa-ainesta. Jos kallionpinta on korkeammalla kuin luotauksen tulokinnassa, saattaa se pienentää alueelta otettavia maamassojen määrää.

Vaiheistus

Ottamistoimintaa jatketaan laajentamalla aluetta ja samanaikaisesti maisemoimalla jo otettuja alueita. Näin ollen avoinna olevan alueen pinta-ala ei kasva enää nykyisestä. Vaiheistamista ei ole tarpeellista erikseen suunnitella, kun huolehditaan ettei avatun alueen laajuus suurene nykyistä noin 6...7 ha suuremmaksi.

Tavoite on ottaa Koskenkyläntien puoleinen alue loppuun ja maisemoida se tulevan lupakauden aikana.

Seulonta

Hiekkaa ja soraa voidaan jalostaa seulomalla se halutun raekokojakauman omaaviksi kiviainestuotteiksi. Materiaali kuljetetaan pyöräkuormaajalla (tai kaivinkoneella) polttoöljykäyttöiselle koneseulalle tai mekaaniselle välpälle. Seulonta tehdään kuivaseulontana. Seulottu maa-aines putoaa laitteeseen kiinnitetyille kuljettimille, jotka kasaavat lopputuotteet raekooltaan erilaista ainesta sisältäviin kasoihin.

Valmiit seulotut tuotteet varastoidaan ottamisalueen pohjatasolle eri raekokoja sisältäviin tuotteiden varastokasoihin, joiden korkeus on keskimäärin 4...8 metriä.

Koneseulan pölyn leviäminen ympäristöön estetään tarvittaessa kastelulla sekä suojaamalla seulat ja muut huomattavat pölynlähteet peittein tai koteloinnein.

Toiminnassa käytettävät koneet ja laitteet

Toiminnassa käytetään pyöräkuormaajia siirtokuljetuksiin ja lastauksiin sekä koneseulaa maa-aineksen seulontaan. Kuorma-autoja käytetään soran ja hiekan kuljetuksiin.

Työkoneita ei pestä tai huolleta alueella.

Alueella ei säilytetä polttoaineita muutoin kuin työkoneiden tankeissa. Tankkaukset tehdään työvuoron alkaessa, jolloin yöaikana tankit ovat vajaita. Tämä vähentää mahdollisen vuodon tai ilkvallan seurauksia sekä polttoainevarkauksien kannattavuutta ja todennäköisyyttä.

Pyöräkuormaaja tankataan luvanhakijan pihapiirissä, jossa polttoaineet säilytetään lukittavissa ylitäytönestimellä varustetuissa kaksivaippasäiliössä tai hakijan toisella pohjavesialueen ulkopuolella olevalla ottamisalueella.

Kaivinkone ja koneseula tankataan kulloisenkin työalueiden läheisyyteen rakennettavalla suojatulla alueella. Suojattu alue on toisinaan harjun päällä ja toisinaan pohjatasolla. Kun se on lähellä työaluetta, tulee sitä todellisuudessa käytettyä. Maaperän suojarakenteeksi asennetaan maanpinnan alapuolelle muovikalvo noin 0,2...0,3 m syvyyteen. Kalvona käytetään esim. vähintään 1,0 mm paksua HDPE-kalvoa. Kalvo asennetaan huolellisesti hiekkakerroksen väliin. Kalvon koko on vähintään 5 m x 10 m.

Maaperä suojataan lisäksi noin 1,5 m leveällä öljynimeytysmatolla, joka levitetään tankin ja polttoainesäiliön alle tankkauksen ajaksi. Polttoainesäiliö tuodaan ottamisalueen suojatulle alueelle vain tankkauksen ajaksi esim. huoltoautossa. Jos vuotoja tapahtuu, puhdistetaan öljyntyntynyt alue välittömästi ja pilaantunut aines toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan. Vahingosta ilmoitetaan lisäksi ympäristöviranomaiselle.

Jätehuolto

Toiminnasta syntyvät jätteet lajitellaan ja ne ovat pääosin sekajätettä ja korjauksissa syntyviä romumetalleja. Jätteet toimitetaan niille varattuihin vastaanottopaikkoihin tai kierrätykseen.

Liikennejärjestelyt

Alueelle on kaksi liittymäyhteyttä Koskenkyläntieltä. Koskenkyläntie on asfaltoitua maantietä ja liittymätiet ottamisalueelle ovat sorapintaisia. Kuljetukset ja lastaus tapahtuvat pääosin arkipäivisin klo 6...22 välisenä aikana.

Päivittäinen ajoneuvojen määrä Koskenkyläntiellä on 351...1500. Tieto kuvaa tien poikkileikkauksen liikennettä osuudella, jolla liikennemäärä ja liikenteen koostumus on vakio. Ottamistoiminnasta aiheutuvan liikenteen vaikutus Koskenkyläntien liikennemääriin on merkityksetön.

ARVIO TOIMINNAN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA JA NIIDEN VÄHENTÄMINEN

Maisema

Ottamisella on merkittävää vaikutusta lähimaisemaan alueen sisällä mutta ei juuri vaikutusta kaukomaisemaan muutoin kuin rajatuille alueille ja lähinnä vuodenaikoina, jolloin puissa ei ole lehtiä. Kohdealueella ei ole erityisiä maisema-arvoja. Alue on nykyisellään ottamisen takia ns. maisemavaurioaluetta. Maisemointia suoritetaan

samanaikaisesti ottamisen kanssa. Maisemavaurio korjaantuu ottamistoiminnan loputtua ja maisemoinnin valmistuttua. Alue metsitetään takaisin metsätalousmaaksi.

Pohja- ja pintavedet

Alue on I-luokan pohjavesialuetta.

Avoimella hiekka/sorapinnalla oleva maaperä vaikuttaa muodostuvan pohjaveden määrään ja laatuun. Haihdunta vähenee pintakerroksen ja kasvillisuuden puuttumisen vuoksi. Siten pohjavedeksi imeytyvän veden määrä lisääntyy ja pohjaveden pinnan korkeuden muutokset suurenevät. Vaikutus on lähinnä ajoittainen pohjaveden pinnan nousu. Tällä ei ole haitallista vaikutusta alueen vedenottajille.

Maaperän pintakerrokset vaikuttavat maaperään imeytyvän veden laatuun. Luontaiset humus- ja maannoskerrokset puskuroivat ja muuttavat veden ominaisuuksia. Alueella, josta ko. kerrokset on poistettu, saattaa mm. sähkönjohtavuus sekä kloridi- ja sulfaattipitoisuudet nousta. Ottamisen vaikutukset pohjaveden laatuun ovat kuitenkin vähäiset ja alueen maisemoinnin jälkeen laatu palautunee ennalleen.

Vähäisillä paikallisilla imeytyvän veden laatu- tai määrämuutoksilla ei ole juuri vaikutusta ottamisalueen ulkopuolella esiintyvään pohjaveteen. Etäisyyden kasvaessa ei vaikutuksia voida enää havaita.

Otolla saattaa olla myös suotuisia vaikutuksia. Pohjaveden happipitoisuus saattaa nousta ja rauta- ja mangaanipitoisuudet laskea.

Pohjaveden pintaa on seurattu vuodesta 2013 asti ottamisalueella sijaitsevasta pohjavesiputkesta HP18-2, mikä sijaitsee noin 10 metriä pohjavesiputkesta HP18 länteen. Vedenpinta on mitattu neljä kertaa vuodessa. Vedenpinnan taso on ollut vuosien 2013-2021 aikana +23,28...24,2 vaihteluvälin ollessa 0,92 m. Ottamistoiminnalla ei ole ollut merkittävää vaikutusta pohjaveden korkeuteen, vaan vaihtelua voidaan pitää luonnollisena.

Ottamisalueen pohjaveden laatua on myös seurattu kerran vuodessa otettavilla pohjavesinäytteillä. Seurantatulosten mukaan maa-ainesten ottaminen ei näy tuloksissa. Pohjoisessa sijaitsevasta pohjavesiputkesta HP22 on selvitetty pohjaveden laatu 22.8.1996. Kyseisen PV-putken alueelta vedet virtaavat kohti ottamisaluetta. HP22:n tuloksissa ei ole merkittäviä eroavaisuuksia ottamisalueen HP18-2 tuloksiin. Näin ollen voidaan todeta, että nykyinen soranottamistoiminta ei ole vaikuttanut pohjaveden laatuun tai korkeuteen.

Otettavat maa-ainekset kaivetaan tasoon +35 asti. Alueen yleinen pohjaveden taso on noin +23...+25. Näin ollen ottamistason ja pohjaveden pinnan väliin jää noin 10...12 metrin suojavyöhyke.

Pohjavesialueen pinta-ala on 3,16 km², josta muodostumisalueen pinta-ala on 0,79 km². Suunnitellun ottamisalueen pinta-ala on 0,096 km² ja se sijaitsee varsinaisella muodostumisalueella. Ottamisalue kattaa noin 12 % varsinaisen muodostumisalueen pinta-alasta. Nykyiseltä ottamisalueelta on jo maisemoitu alueita, joista maa-ainekset on loppuun otettu. Tätä tehdään myös uuden luvan myötä. Näin ollen avoinna olevan ottamisalueen pinta-ala pysyy samansuuruisena, koska samanaikaisesti otettavien alueiden kanssa harjoitetaan maisemointia. Tällöin maisemoiduilla alueilla pohjavettä muodostuu luonnolliseen tapaan suotaantumalla maaperän läpi. Todellisuudessa siis

avattuna oleva alue pysyy koko ottamisajan noin 6 ha kokoisena, mikä vastaa noin 8 % pohjaveden muodostumisalueen alasta.

Ottaminen ei aiheuta merkittäviä pohjaveden laatumuutoksia eikä vaikuta sen käytettävyyteen talousvetenä tai yhdyskunnan vedenhankintaan.

Ottamisalueen vedet imeytyvät maaperään, joten pintavaluntaa ei synny. Toiminnalla ei ole vaikutusta pintavesien laatuun.

Melu

Soranoton ja seulalaitteiston aiheuttama melu on vähäistä.

Lähin häiriintyvä kohde on idässä noin 120 m etäisyydellä. Maa-ainesten otosta ja seulonnasta aiheutuva melu vastaa viereisen tien liikenteen aiheuttamaa melua.

Toiminnasta johtuva melutaso lähimmissä häiriintyvissä kohteissa jää alle VNp 993/1992 päiväajan yleisen ohjearvon L_{Aeq} 55 dB johtuen etäisyydestä, melusuojauksista ja kohtuullisesta äänitasosta. Tien aiheuttama melutaso ylittää ohjearvon ko. pihapiireissä.

Pöly

Pöly leviää lähinnä tuulen vaikutuksesta kuivina ajanjaksoina.

Kuivan ajan pölyämistä tapahtuu lähes kaikilta hiekka/sorapinnoilta eli kaivualan pohjasta ja luiskista, varastokasoista sekä maa-ainesta jalostettaessa. Merkittävää pölyämistä voi tapahtua mm. ajoreittien pinnoilta. Liikenteestä johtuvaa pölyämistä rajoitetaan ensisijaisesti siten, että toiminta pyritään sijoittamaan aina suppealle alueelle ja sinne johtavia ajoreittejä kastellaan tarvittaessa.

Seulonnan pölypäästöjä rajoitetaan kastelemalla tai koteloimalla laitteistoja sekä rajoittamalla putoamiskorkeutta. Pölyhaittoja naapureille rajoittaa merkittävästi se, että seulontaa ei tehdä ihan asutuksen lähellä.

Ottamisalueen ulkopuolelle leviävän pölyn määrä on vähäinen ja kohdistuu lähinnä aluetta ympäröiviin metsiin. Kasvien ja puiden pinnalle laskeutuva pöly huuhtoutuu sateen mukana takaisin maaperään.

Pölyämistä seurataan aistinvaraisesti ja tarvittaessa pölyn syntymisen ja leviämisen ehkäisemistoimia tehostetaan. Toiminnasta ei aiheudu ilmanlaadun ohjearvojen ylittymistä ympäristön häiriintyvissä kohteissa.

Kokonaisvaikutukset lähimmälle asutukselle

Toiminnasta johtuva melutaso ei ylitä melun ohjearvoja. Pölyvaikutukset saattavat kuivimpina jaksoina olla merkittävimmät ympäristövaikutukset itätuulen aikana. Maa-ainesten ottaminen ja jalostus eivät aiheuta merkittävää häiriötä lähimmälle asutukselle.

Toiminnan aiheuttamat maisemahaitat korjaantuvat ottamisen päätyttyä.

Haittoja rajoitetaan suunnitelmallisella maa-ainesluvan mukaisella toiminnalla.

VARAUTUMINEN ÖLJYVAHINKOIHIN

Öljytuotteiden varastoinnissa sekä käsittelyssä noudatetaan erityistä varovaisuutta ja huolehditaan, ettei aineita joudu maaperään. Mahdollisten onnettomuuksien vuoksi alueelle varataan öljynimeytysaineita.

Öljyvuototilanteissa toimitaan seuraavasti:

- Vuodosta ilmoitetaan pelastus- ja ympäristöviranomaisille
- Vapaana oleva öljy imeytetään öljynimeytysmateriaaliin tai esim. öljynimeytysmattoon
- Öljyyntynyt maa-aines kaivetaan nopeasti leviämisen estämiseksi ja kuormataan esim. kuorma-auton lavalle tai muulle tiiviille alustalle
- Öljyiset ainekset toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottoaikaan
- Onnettomuusalueen maaperän öljypitoisuus tarkistetaan ja tarvittaessa tehdään lisäkaivua.

KAIVANNAISJÄTTEEN JÄTEHUOLTOSUUNNITELMA

Alueella hyödynnetään uusia ja jo aiemmin syntyneitä kaivannaisjätteitä. Kaivannaisjätteitä arvioidaan syntyvän noin 18 400 m³-ktr, josta pintamaata on noin 18 000 m³-ktr ja kantoja ja hakkuutähteitä noin 400 m³-ktr.

Pintamaita hyödynnetään pääsääntöisesti heti kaivettaessa kuljettamalla ne maisemoitaville alueille. Alueella voidaan myös mahdollisesti varastoida pintamaita ottamisalueen reunamille. Pintamaa läjitetään noin 3...4 m korkeaksi aumaksi, joka toimii samalla suojavallina.

Pienpuusto käsitellään pintamaan kanssa, suuremmat menevät energiaksi tai hakkeeksi.

Kaivannaisjätteen varastoinnin ympäristövaikutukset ovat vähäiset. Kasaan muodostuu nopeasti kasvillisuuspeite, joka ehkäisee eroosiota. Humuspitoisen pintamaan vaikutukset alapuoliseen maahan ovat vähäiset.

Varastoidun pintamaakasan poistamisen jälkeen alueelle tehdään samat maisemointi- ja istutustoimet kuin muillekin alueille.

TOIMINNAN TARKKAILU

Käyttötarkkailu

Toiminnan päivittäiseen tarkkailuun kuuluu seuraavat asiat:

- Kuljetukset
- Tuotteet ja tuotantomäärät

Tiedot kirjataan työmaapäiväkirjaan. Lisäksi työmaapäiväkirjaan kirjataan mahdolliset häiriöt, onnettomuudet ja korjaavat toimenpiteet.

Melu ja pöly

Toiminnanharjoittaja seuraa melun ja pölyn leviämistä aistinvaraisesti ottamisalueella ja sen ympäristössä. Lisäksi ajoittain tiedustellaan lähinaapureiden havaintoja, jolloin leviämistä ehkäiseviä toimia voidaan tarpeen mukaan pyrkiä tehostamaan.

Pohjavesitarkkailu

Pohjaveden laadun seurantaan esitetään nykyisen luvan mukaista tarkkailua putkesta HP18-2, joka sijaitsee virtaussuuntaan nähden hyvin alueen alapuolella.

Pohjaveden pinnan tasoa esitetään tarkkailtavaksi edelleen neljä kertaa vuodessa (helmi-, touko-, elo- ja marraskuussa).

Pohjaveden laatua esitetään tarkkailtavaksi kerran vuodessa seuraavin analyysin:

- Vesinäytteen suodatus (tarvittaessa)
- Koliformiset bakteerit
- E-coli bakteerit
- Aistinvarainen arviointi
- Alkaliniteetti
- Happipi. ja kyllästys %
- Kloridi
- COD Mn (KMnO₄)
- Kokonaiskovuus
- Mangaani (suodatettu)
- Nitraattityppi
- pH
- Rauta (liukoinen)
- Sameus
- Sulfaatti
- Sähkönjohtavuus
- Väriluku
- Mineraaliöljy C10-C40 (GC)
- VOC (joka toinen vuosi).

ALUEEN JÄLKIHOITO JA MAISEMOINTI

Aluetta käytetään ottamisen jälkeen metsätalousmaana.

Ottamisen aikana sekä loppuvaiheessa alue muotoillaan vaihtelevin luiskakaltevuuksin ja mahdollisin kumparein paremmin luonnonmukaisen näköiseksi. Luiskakaltevuudet pyritään saamaan noin 1:3.

Mahdolliset kalliokumpareet peitetään metsän kasvulle riittävällä kiviaines- ja humuskerroksella.

Loppumuotoilussa pyritään välttämään suorja linjoja ja kaavamaisia ratkaisuja, jotta maisemasta tulee luonnollisemman näköinen.

Maisemointia ja jälkihoitotyötä tehdään rinnan soranoton kanssa siten, että pääsääntöisesti kaivetut pintamaat kuljetetaan suoraan maisemoitaville alueille. Tällöin pintamaasta ei häviä humusta varastoinnin aikana ja kasvusto lähtee maisemoidulla alueella nopeasti kasvuun.

Maisemointi tehdään siten että muotoillulle alueelle (pohjat, luiskat) levitetään alueelta kuorittua pintamaata. Luiskan yläreunat pyöritetään siten, että ottopaikan reunoille ei jää teräviä luonnottoman näköisiä pinnanmuotoja.

Luontoon kuulumattomat rakenteet, romut ja jätteet viedään asiaankuuluviin keräilypaikkoihin. Ylijäämäkiviainekset voidaan soveltuvin osin käyttää alueen jälkihoitoon. Tiivistyneet osa-alueet, kuten tieurat, möyhennetään ja pehmennetään.

Alueelle kylvetään tai istutetaan puun taimia mäntyvaltaisesti mutta kasvunopeuden parantamiseksi voidaan lisäksi istuttaa myös koivua. Alueen kasvillisuuden kehitystä seurataan ja tarvittaessa tehdään täydennysistutuksia / -kylvöjä.

Jo aiemmin maisemoitujen osien kasvillisuuden kehitystä seurataan ja tarvittaessa tehdään täydennysistutuksia/-kylvöjä.

LUPA ALOITTAÄ TOIMINTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Lupaa haetaan toiminnan aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaiseksi tulemista, jotta toimintaa voidaan jatkaa. Kyseessä on jo toiminnassa oleva ottamisalue. Siten toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus Askolan ja Myrskylän kuntien virallisilla ilmoitustauluilla 25.10.-1.12.2022. Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat olleet kuulutusajan nähtävillä sähköisesti osoitteessa www.julkipano.fi. Hakemuksen vireilläolosta julkaistiin ilmoitus Orimattilan Sanomissa 1.11.2022.

Lähikiinteistöjen omistajille lupahakemuksen vireilläolosta on lähetetty tieto kirjeellä (6 kiinteistöä, 6 kiinteistön omistajaa).

Tarkastus

Ympäristönsuojelusihteri Laura Tudeer tutustui alueeseen maastokäynnillä 22.8.2023 yhdessä toiminnanharjoittajan kanssa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia eikä mielipiteitä.

Lausunnot ja vastineet

Hakemuksesta pyydettiin lausunto Uudenmaan ELY-keskukselta ja Loviisanseudun Vedeltä.

Loviisanseudun Vesi toimitti lausunnon 20.10.2022:

Soranottoalueesta pohjaveden virtaussuunnassa noin 700 m kaakkoon sijaitsee Loviisanseudun Vesi Oy:n Uusisillan vedenottamo. Vedenottamo on tärkeässä talousvesikäytössä, ja ottamolta saadaan 27.6.2000 myönnetyn vedenottoluvan mukaan ottaa vettä enintään 2400 m³/d. Loviisanseudun Vesi Oy katsoo, että mikäli toimintaa harjoitetaan lupahakemuksen mukaisesti, ei siitä aiheudu välitöntä haittaa vedenotolle Uusisillan vedenottamolla. Soranoton pohjavesitarkkailuun ehdotetaan

kuitenkin muutosta, mineraaliöljyt (C₁₀-C₄₀) olisi syytä tutkia vuosittain. Lisäksi vuosittainen soranoton pohjaveden tarkkailuraportti olisi hyvä toimittaa nähtäväksi myös Loviisanseudun Vesi Oy:lle.

Tångin Sora Oy:n hakemuksesta poiketen Uusisillan vedenottamon ympäristövaikutusten tarkkailussa pohjaveden pinta mitataan neljä kertaa vuodessa pohjavesiputkista Hp16, HP18, HP22 ja HP23U (korvasi tuhoutuneen putken HP23) sekä tarkkailukaivoista K3, K4, K105, K122, K123, K128 ja K129. Näytteitä otetaan kerran vuodessa (elokuu) pohjavesiputkesta HP18. Havaintoputken HP18:n veden laatu on vaihdellut vuosina 2005-2021 mm. sähkönjohtokyvyn (18...40 mS/m) ja kloridin (14...45 mg/l), hapen (1...7 mg/l) sekä liukoisen raudan (21...770 µg/l) ja mangaanin (0,24...820 µg/l) osalta. Rauta- ja mangaanipitoisuudet ylittävät ajoittain talousveden laatusavoitteet, jotka ovat raudalle <200 µg/l ja mangaanille <50 µg/l.

Uudenmaan ELY-keskus toimitti lausunnon 28.11.2022:

Alueen lupatilanne ja lupamääräykset

Alueella on voimassa maa-ainelain mukainen lupa 26.9.2023 asti. Lupamääräyksen 1. mukaan aineiden ottamista ei ole saanut ulottaa tason +35,0 m alapuolelle, ja tarkkailussa havaitun ylimmän pohjavedenpinnan päälle on tullut jättää vähintään kuuden (6) metrin koskematon suojamaakerros. Lupamääräyksessä 2 säädetään, että kallion esiintymisalueilla kalliopinnan päälle on tullut jättää 1 metrin koskematon maakerros. Lupamääräyksen 9. mukaan on pohjaveden tarkkailussa mm. tullut tutkia veden laatua, ja vesinäytteistä tullut analysoida muiden parametrien lisäksi myös polttoainehiilivedyt jakeisiin jaoteltuina vähintään kahden vuoden välein. Lupamääräyksen 15 mukaan, luiskien kaltevuudet eivät ole saaneet olla jyrkempiä kuin 1:3. Pintamaita ei ole saanut käyttää alueen pohjan muotoiluun eikä luiskien täyttöön.

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-ainelain 6 §:ssä säädetään luvan myöntämisen edellytyksistä. Lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Saman lain 5 §:n 1 momentissa säädetään ottamissuunnitelmasta. Ottamissuunnitelman sisällöstä ja rakenteesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella 24.11.2005/926, joka on astunut voimaan 1.12.2005.

MAL 3 §:n 1 momentin 1-3 kohdan mukaiset rajoitteet

Hakemuksen mukainen toiminta laajentaa vanhaa ottamisaluetta, eikä hakemukseen ei ole liitetty asiantuntijan toimesta laadittua luontoselvitystä.

ELY-keskus katsoo, että alueen mahdolliset luontoarvot tulee varmistaa asiantuntijan toimesta, esim. maastokäynnein ennen ottamistoiminnan jatkamista (MAL 5 §). Sillä osalla aluetta, jolta pintamaat on kuorittu pois, voi ottamisen mahdollisesti aloittaa jo ennen luontoarvojen varmistamista.

MAL 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettut vaikutukset

Pohjaveden suojelusuunnitelma

Pohjaveden suojelun tavoitteena on turvata yhteiskunnan vedenhankinnalle tärkeät ja vedenhankintaan soveltuvat pohjavesivarannot. Tavoitteena on estää pohjaveden laadun heikkeneminen ja turvata pohjavesiesiintymien antoisuuden säilyminen. Pohjaveden suojelusuunnitelman tavoitteena on opastaa kuntatasolla maankäytön suunnittelua ja lupakäsittelyjä sekä toimintaa pohjaveden laatua vaarantavissa onnettomuus- ja vahinkotapauksissa. Suunnitelmassa selvitetään, mitä laissa määritetyt pohjaveden pilaamiskielto ja pohjaveden muuttamisen luvanvaraisuus käytännössä tarkoittavat. Suunnitelmassa on sovellettu pohjaveden suojelua koskevaa lainsäädäntöä, sekä esitetty sen pohjalta rajoituksia ja suosituksia pohjavesialueilla tapahtuvalle toiminnalle.

Myrskylän pohjavesialueiden suojelusuunnitelma on valmistunut 15.5.2015. Suunnitelman kohtaan 7.3 on koottu rajoituksia ja suosituksia, jotka tulee ottaa huomioon pohjavesialueella. Rajoitukset ja suositukset perustuvat suunnitelman luvussa 3 referoituun lainsäädäntöön ja kunnan ympäristönsuojelumääräyksiin.

- Mikäli maa-ainesten ottoa suunnitellaan pohjavesialueella, on hakemuksessa erikseen pystyttävä osoittamaan, ettei suunnitellusta ottamisesta aiheudu pohjaveden pilaantumisriskiä. Muussa tapauksessa toiminnalle on haettava vesilain mukainen lupa.
- Maa-ainesten ottoa varten tarvittavat öljytuotteiden säiliöt sijoitetaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli tämä ei ole mahdollista, polttoaineiden varastointi on toteutettava maanpäällisillä säiliöillä, jotka on varustettu ylitäytönestimillä. Polttonestesäiliöt on varustettava suoja-altaalla tai niissä on oltava muu kaksoispidätystekniikka.
- Suolan käyttö ja varastointi maa-ainesten ottoalueilla on kiellettyä.

Myrskylän kunnan alueella sijaitsevilla pohjavedenottamoilla ei ole vesilain mukaisia suoja-alueita. Pohjaveden suojelusuunnitelmassa vedenottamoiden ohjeellinen suoja-alue on koko pohjavesialue, eli muodostumaan kertyvän pohjaveden valuma-alue.

Vesienhoito

EU-direktiivin (2000/60/EY) tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa pinta- ja pohjavesiä niin, ettei niiden tila heikkene ja että vesistöjen tila on vähintään hyvä koko EU:n alueella. Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelman suosituksena on, että soranotto suunnataan mahdollisuuksien mukaan pohjavesialueiden ulkopuolelle.

Uusisillan pohjavesialue

Hakemuksen tarkoittama maa-ainesten ottamisalue sijaitsee Uusisillan 1 luokan pohjavesialueella 0150405, sen varsinaisella muodostumisalueella alueen keskiosassa. Pohjavesialueen kemiallinen tila (EU) ja määrällinen tila (EU) on hyvä. Ottamisalue sijoittuu pitkittäisharjun deltamaiseen laajentumaan, jonka maa-aines on hyvin lajittunutta, pääasiassa hiekkaa mutta ydinosaan myös kivistä hiekkaa ja soraa. Pituussuunnassa hydrauliset yhteydet ovat hyviä harjussa. Kallionpinta on korkeimmillaan +69...+72 m mpy pohjavesialueen länsireunalla ja jokilaaksossa alimmillaan 21 metriä merenpinnan alapuolella. Muodostuman antoisuus on koepumppauksen perusteella 2400 m³/d. Vedenantoisuutta nostaa Myrskylänjoesta rantaimetyymällä muodostuva tekopohjavesi.

Loviisanseudun Vesi Oy:n Uusisillan vedenottamo on rakennettu vuonna 2002 ja ottamolle on myönnetty lupa (51/2000/1, Dnro 99144, 27.6.2000) ottaa vettä yhteensä 2 400 m³/d, josta osa olisi Myrskylän joesta imeytyvää tekopohjavettä. Ottamo sijaitsee pohjavesialueen eteläkärjessä noin 700 m:n etäisyydellä ottamisalueesta. Pohjaveden virtaussuunta on maa-ainesten ottamisalueesta vedenottamolle päin. Pohjavesialueen vedenpinta on hyvin tasainen, mikä kuvaa maaperässä hyvää veden johtamiskykyä.

Pohjaveden muodostumisesta ja soranoton vaikutuksista yleisesti

Luonnontilaisilla harjualueilla hyvin vettä johtavassa hiekka- ja soramaaperässä sadannasta suotautuu pohjavedeksi noin 50-60 prosenttia. Maa-aineston yhteydessä puut, kasvillisuus ja maannoskerros poistetaan, jolloin haihdunta pienenee ja muodostuvan pohjaveden osuus sadannasta kasvaa. Maan pintakerroksella ja kasvillisuudella on keskeinen ja suuri merkitys pohjaveden laadun turvaamisessa, sillä sade- tai sulamisveden koostumus muuttuu merkittävästi luonnontilaisessa maaperässä. Suurimmat muutokset tapahtuvat maan pinnan ylimmässä osassa, eli maannoskerroksessa. Maannoskerros sisältää sekä orgaanista että mineraalista ainesta ja eroaa fysikaalisilta, kemiallisilta ja biologisilta ominaisuuksiltaan alapuolisesta pohjamaasta. Maannoskerros sitoo tehokkaasti ilmakehästä kulkeutuvia haitallisia aineita, kuten raskasmetalleja. Maannoskerroksen poistaminen lisää pohjaveden likaantumiseriskiä ja voi muuttaa pohjaveden laatua, sillä luonnontilainen maan pintakerros toimii pohjavedelle puskurina haitallisia aineita vastaan ja mm. raskasmetallien ja bakteerien on todettu pidättyvän maaperän pintakerroksiin. Luonnontilaisen pintakerroksen ja kasvillisuuden poistaminen soranoton yhteydessä voi aiheuttaa myös maaperän eroosiota.

Maatutkaluotaus, ottamissuunnitelma ja pohjavesi

Kallionpintojen määrittämistä varten alueella on tehty maatutkaluotaus Geo-Work Oy:n toimesta 26.11.2021. Tuloksia on hyödynnetty suunniteltaessa ottamisen laajuutta ja syvyyttä. Maatutkauksen linjat 8-11 ja tulkittu kalliopinta on esitetty erillisellä tutkimuskartalla (1294.2). Luoteis-/länsilaidalla havaitun kallion kallioesiintymän pinta vaihtelee tasolla +50...60. Kyseisen laidan ottamistasot sekä ottamisreunukset on määritetty siten, että pohjataso mukailee kalliopinnan muotoja ja kallion pinnalle jätetään noin 1...2 metrin kerros maa-ainesta. Jos kalliopinta on korkeammalla kuin luotauksen tulkinnassa, saattaa se pienentää alueelta otettavia maamassojen määrää.

ELY-keskus toteaa, että luotausraportin mukaan kalliopintaa ei ole maatutkaluotauksen yhteydessä varmistettu kairauksilla. ELY-keskus muistuttaa, että maatutkaluotaus on vain ohjeellinen tutkimusmenetelmä, ja sen tutkimustulokset vaativat tulkintaa ja kairauksiin tai muihin tutkimuksiin perustuvia ns. referenssipisteitä, jolla tulkittu kalliopinta voidaan sijoittaa oikeaan korkeustasoon.

ELY-keskus toteaa lisäksi, että samalla alueella on 11.11.2009 suoritettu maatutkaluotaus (Geo-Work Oy, LKK52/17.11.2009), mutta siitä saatuja tuloksia (luotauslinjat 1-7), ei kuitenkaan ole hyödynnetty edellä mainitun kalliopintamallinnusta kuvaavan tutkimuskartan laadinnassa. Raportissa esitetään mm., että linjojen 5 ja 7 korkeimmat kohdat näyttäisivät olevan hyvin ohutpeitteisiä, eli kallio on pääosin alle 5 metrin syvyydellä maanpinnasta, ja että kallio näyttäisi siis olevan melko lähellä nykyistä ottoreunaa, vaikka se vielä on näkymättömissä maamassojen sisällä.

ELY-keskus katsoo, että myös aiemmin suoritettujen maatulokaluotauksen tuloksia tulee hyödyntää kalliopinnan tulkinnassa.

ELY-keskus toteaa, että käytännössä ottaminen suunnitellun lopputilannekartan mukaisesti on hyvinkin haasteellista. Maa-aineksen poistaminen kalliokynnysten ja kalliokumpareiden ympärille siten, että kalliopintaan jää vähintään hakijan ehdottama 1 - 2 metrin vahvuinen suojakerros nyt esitettyjen kalliopintatietojen perusteella, vaikuttaa hyvinkin teoreettiselta. ELY-keskus epäilee, ettei nyt esitetty ottamissuunnitelma kaikilta osin ole toteutettavissa esitettyjen tietojen perusteella, koska jätettävän suojakerroksen paksuus riippuu kallion pinnasta. ELY-keskus muistuttaa, että kalliopinnan päälle jätettävän maakerroksen tulee olla häiriintymätön. ELY-keskus katsoo, että suunniteltu ottamistaso suhteessa kalliopinnan tasoon jää edellä mainitun referenssikairausten puutteen vuoksi suurpiirteiseksi, ja suunnitelman toteuttaminen vaikuttaa mahdottomalta, koska kalliopinnan tasoa ei tunneta riittävän hyvin.

Myöskään alueelta saatava hyödyntämiskelpoinen massamäärä ei edellä mainituista puutteista johtuen perustu ELY-keskuksen mielestä luotettavaan tutkimustietoon.

ELY-keskus toteaa lisäksi, että pohjavettä muodostuu edelleen alueella, suodattuu vajovesikerrosten (maakerrosten) läpi kalliopinnalle asti, josta se edelleen valuu kalliopintoja pitkin ja päättyy tasolle, jota kutsutaan pohjaveden pinnan tasoksi. Vaikkakin pohjavesipinnan päälle jää yli 10 metrin suojakerros, niin kalliopinnan päälle sitä ei jää. Tämän myötä pohjaveden monet ainepitoisuudet ja ominaisuudet kasvavat mikä vuorostaan lisää pohjaveden likaantumiseriskiä. Alueella, jossa kalliota esiintyy, muodostuu edelleen pohjavettä ja suodattuu pohjavedelle otollisten kerrosten läpi, mutta suodatuskerros jää kuitenkin hyvin vähäiseksi kalliopinnan läheisyyden vuoksi.

ELY-keskus katsoo, että suunnitelman toteuttaminen hakemukseen liitetyn tutkimustuloksen perusteella on mm. massamäärien ja pohjavesiolosuhteiden osalta suurpiirteistä, ja niitä tulee täydentää vähintään edellä mainittujen referenssikairausten avulla. ELY-keskus muistuttaa, että suunniteltu ottamisalue sijaitsee vedenhankintakäytössä olevalla 1 luokan pohjavesialueella, joten suunnitelma ja toiminta ottamisalueella on oltava sellaiset, että niiden perusteella saadaan täysi varmuus siitä, ettei hanke aiheuta ympäristönsuojelulain tarkoittamaa ympäristön pilaantumista eikä myöskään pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Maa-aineslainsäädännöstä

ELY-keskus muistuttaa, että maa-ainesuostuksen myöntäminen on oikeusharkintaa. Lupa aineiden ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa (MAL 6 §).

MAL 3 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Luvan myöntämisen edellytyksiä harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. Lupaviranomaisen tulee asettaa MAL 11 §:n mukaiset lupamääräykset, joilla maa-ainesuostuksen myöntämisedellytykset täyttyvät. Kyseisen pykälän mukaan on aineiden ottamista koskevaan lupaan liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai

rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta. Lupamääräyksiä on erityisesti annettava pohjaveden suojelemiseksi.

ELY-keskus muistuttaa, että alueella oleva maa-aineslupa on voitu myöntää mm. ehdolla, että kalliopintojen päälle tullut jättää vähintään 1 metrin vahvuinen koskematon maata. Lupamenettelyssä on katsottu, että lupa on myönnettävissä mm. edellä mainitulla ehdolla, eikä vesilain mukaista käsittelyä tuolloin tarvittu. Ottamistoimintaa on kuitenkin vastoin lupamääräyksiä ulotettu kalliopintaan asti, ja lupaehtojen rikkomisella hakija on nyt jo vaarantanut pohjaveden käyttökelpoisuuden säilymisen vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella.

Hakemusasiakirjat

ELY-keskuksen käsityksen mukaan hakemusasiakirjat eivät myöskään ole lain ja valtioneuvoston asetuksen mukaiset ja niitä tulee täydentää ainakin seuraavilta osin:

- asetuksen 1 § 3 momentin kohta 6) selvitys otettavan maa-aineksen kokonaismäärästä, ottamisalueen rajauksesta ja pinta-alasta, sekä kaivausten ja leikkausten syvyydestä ja muodosta.*
- asetuksen 2 § 3 momentin kohta 4) arvio toimintaan liittyvistä riskeistä.*
- asetuksen 2 § 5 momentti: suunnitelmasta on käytävä ilmi, mihin selvitykseen tai aineistoon taikka arviointimenetelmään annetut tiedot perustuvat.*

Ohjeita ottamissuunnitelman täydentämiseksi edellä mainitun lisäksi:

- Ottamistoiminnassa on varmistuttava siitä, ettei mahdollisia pohjavettä pidättäviä kerroksia (orsivesi) rikota, eikä ottamisalueelle saa johtaa alueen ulkopuolelta vesiä, jotka imeytyessään pohjavedeksi voivat muuttaa pohjaveden laatua.*
- Myöskään mahdollista kalliokynnystä ei saa rikkoa siten, että länsipuolen suon pintavesiä virtaamaan pohjavesimuodostumaan ja edelleen pohjaveteen.*
- Länsiosan pohjaveden laatua tulee kertaluonteisesti analysoida joko havaintoputkesta P1 tai P2 (perustilanneselvitys).*
- ELY-keskus katsoo, että mineraaliöljyt (C10 – C40) tulee analysoida vuosittain.*
- Tarkkailutulokset pyydetään lähettämään tiedoksi ELY-keskukselle kerran vuodessa.*
- Pölyntorjuntaan ei saa käyttää suolaa.*
- Alueelle ei saa tuoda ulkopuolelta materiaalia ilman asianmukaista lupaa.*
- Mahdollisen seulan asianmukaisesta suojaamisesta on huolehdittava.*
- HPDE-kalvolla suojatulta alueelta tulee sade- ja sulamisvedet poistaa hallitusti, joko imemällä taikka öljynerotuskaivon kautta.*
- Mahdollisista öljy- tai kemikaalivuodosta tulee myös ilmoittaa ELY-keskukselle.*

ELY-keskus toteaa, että alueella mahdollisesti tapahtuva murskaustoiminta vaatii ympäristönsuojelulain 28 §:n mukainen ympäristöluvan. Alueella ei voi murskata YSL

60 §:n mukaisella meluilmoituksella, koska murskaustoiminta liittyy alueella tapahtuvaan maa-ainesten ottoon eikä sitä voida katsoa olevan tilapäistä melua aiheuttavaa toimintaa. ELY-keskus katsoo kuitenkin, että mahdollinen murskaustoiminta tulee siirtää pohjavesialueen ulkopuolelle.

Jälkihoito

ELY-keskus katsoo, että varsinainen kaivuualue tulee suunnitella siten, että luiskien loivennusta varten jää ottamisalueen sisäpuolelle riittävästi kivennäismaata. Kaivuualue on ottamisalueen lisäksi merkittävä maastoon. Jälkihoito tulee mahdollisuuksien mukaan toteuttaa vaiheittain, ja viimeistään silloin, kun ottamista on ulotettu kaivuualueen rajalle asti. Jo esille kaivetut kalliopaljastumat ja niiden peittäminen/täyttämisen vähintään 1 – 2 m:n vahvuisella kerroksella alueelta saatavalla kivennäismaalla.

Liikenne ja infrastruktuuri-vastuualueen (L-vastuualue) kannanotto

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri (L) -vastuualue lausuu naapurina seuraavaa:

ELY-keskuksen L-vastuualue toteaa, että maantien 167 (Koskenkyläntie) ja yhdystien 11867 (Kirjamusantie) suoja-alue ulottuu 20 metrin etäisyydelle sen lähimmän ajoradan keskiliinjasta. Rakennusta ei saa pitää maantien suoja-alueella (Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä 44 §). Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa pitää sellaista varastoa, aita taikka muuta rakennelmaa tai laitetta, josta tai jonka käytöstä voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle (LjMTL 46 § 1. mom.). Maantien suoja- ja näkemäalueella ei saa muuttaa maanpinnan muotoa eikä tehdä ojitusta tai muuta kaivutyötä siten, että muutoksesta voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuudelle tai haittaa tienpidolle (LjMTL 46 § 2. mom.).

ELY-keskuksen L-vastuualue katsoo, että ottamistoiminta tulee tapahtua kokonaisuudessaan maantien suoja-alueen ulkopuolella.

Maantien 167 keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä ko. alueella on 992 ajoneuvoa, josta raskaiden ajoneuvojen osuus on noin 12 %. Alueella on 70 km/h nopeusrajoitus. Yhdystien 11867 keskimääräinen vuorokausiliikennemäärä ko. alueella on 55 ajoneuvoa, josta raskaiden ajoneuvojen osuus on noin 4 %. Alueella on 80 km/h yleisrajoitus.

Ottoalueelle johtaa kolme liittymää maantieltä 167. Pääsääntöisesti kiinteistölle kulkuun sallitaan yksi liittymä. ELY-keskuksen järjestelmien mukaan liittymille (b ja c) ei löydy lupaa. Mikäli liittymälle ei löydy lupaa, tulee se poistaa. Liittymän poistoon tulee hakea työlupa Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Hakuohjeet löytyvät osoitteesta: <https://www.elykeskus.fi/tyolupa-tiealueella-tyoskentelyyn>.

ELY-keskuksen liittymäohjeistuksen mukaan, maa-ainesajoon tarkoitetun liittymän päällystelipan tulee olla vähintään odotustilan, 25 metrin, pituinen. Mikäli hankkeelle myönnetään maa-aines- ja ympäristölupa, tulee liittymä päällystää vähintään odotustilan (25 metriä) matkalta irtokivinaineksen maantielle 167 kulkeutumisen estämiseksi. Liittymän päällystämiseen tulee hakea työlupa Pirkanmaan ELY-keskuksesta. Hakuohjeet löytyvät osoitteesta: <https://www.elykeskus.fi/web/ely/tyolupa-tiealueella-tyoskentelyyn>.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue muistuttaa, että hakijan on huolehdittava, ettei maa-aineksia kulkeudu ottoalueelta yhdystielle 167.

Maantielle kulkeutuneet maa-ainekset on puhdistettava välittömästi. Myöskään pöly ei saa haitata maanteiden liikennettä tai vaarantaa liikenneturvallisuutta. Mikäli maantielle kulkeutuu silmin havaittavaa pölyä, tulee toiminta keskeyttää, kunnes on ryhdytty riittäviin toimenpiteisiin pölyämisen estämiseksi.

Mikäli ottotoimintaan liittyvät kuljetusmäärät lisääntyvät oleellisesti esitetyistä määristä, tulee muutoksesta ilmoittaa Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle.

Tämä lausunto on oltava käsillä, kun rakentamisesta päättävä viranomaisen harkitsee Maankäyttö- ja rakennuslain taikka muun lainsäädännön edellytyksiä luvan myöntämiseksi suunnitellulle hankkeelle. Mikäli kunnan viranomaisen katsoo, että asia koskee ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat tai elinkeinot, työvoima ja osaaminen -vastuualueita, tulee asiasta kuulla edellä mainittuja vastuualueita erikseen.

Lausunto lähetetään ainoastaan sähköpostilla ja arkistoidaan sähköiseen järjestelmään.

Perustelut

ELY-keskus katsoo, että hakemuksen tarkoittama hanke, toteutettuna nyt esitettyjen hakemusasiakirjojen ja selvitysten perusteella, saattaa vaikuttaa pohjaveden laadun säilyvyyteen yhdyskuntien vedenhankintakäytössä olevalla alueella, jolloin maa-aineslain 3 §:n 1 momentin 4) kohdassa mainitun vesilain mukaisen luvan puuttuminen toimii maa-aineslain mukaisen luvan myöntämisen esteenä. Koska vesilain 3 luvun 2 §:n edellyttämää lupaviranomaisen lupaa ei ole esitetty, edellytykset luvan myöntämiselle eivät myöskään ole olemassa.

Sen lisäksi, että hanke vaatii em. perusteella vesilain mukaisen luvan, hanke voi myös olla vesienhoitolain tavoitteiden vastainen. Lupapäätöksestä on viivytyksettä ilmoitettava MAL 19 § ja YSL 85 § edellyttämällä tavalla. Ilmoitukseen on liitettävä kaikki ne päätökseen liittyvät asiakirjat (myös täydennetyt), jota MAL 20 § ja YSL 190 § mukaisen muutoksenhakumahdollisuuden mahdollinen käyttö asiassa edellyttää.

Lupapäätösasiakirjojen lisäksi ELY-keskus muistuttaa lupaviranomaista lähettämään MAL 23 b §:n mukaisesti ottamislupaa koskevat tiedot (Ympäristöministeriön kirje 14.11.2017 Dnro YM8/401/2017) sähköisellä lupapäätöslomakkeella, joka löytyy osoitteesta:

[https://anona.ahp.fi/ layouts/Lomake.ashx?LomakeID=10045](https://anona.ahp.fi/layouts/Lomake.ashx?LomakeID=10045)

ELY-keskus painottaa lomakkeen huolellista täyttämistä. Lomakkeeseen täytetyt tiedot siirtyvät sellaisenaan Notto-rekisteriin.

Hakija on antanut vastineen lausuntoihin 19.5.2023 samalla täydentäen hakemustaan päivitettyillä ottosuunnitelmapiirustuksilla:

Lupahakemuksen johdosta on saatu lausunnot ELY-keskukselta ja Loviisanseudun Vesi Oy:ltä. Esitämme tässä vastineessa käsityksiä ja vastauksia joihinkin esiin nostettuihin asioihin sekä täydennämme hakemusta.

Seuraavassa kuitenkin lyhyesti toiminnan suunnittelua ohjaavista lähteistä, joihin viitataan tarvittaessa myöhemmin.

Yleistä

Toiminnan ja myös luvituksen peruslähtökohdat tulevat nykyään pitkälti ns. Murausasetuksesta (Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta 800/2010). Asetus sisältää koko toimialaa koskevia määräyksiä. Osassa on naapurietäisyyksistä riippuvia ehtoja ja rajoituksia. Näitä on mm. sijainti-/toimintapaikalle, melun torjunnalle, pölyn sidonnalle ja toiminta-ajoille. Asetus on valmistelu valtakunnallisella tasolla ja niissä on huomioitu, että toiminta sijoittuu usein myös asutuksen läheisyyteen. Tässä myöhemmin Muraus-asetus.

Asetuksen valmistelun kanssa samaan aikaan tehtiin selvitys kiviainestuotannon ympäristövaikutuksista, parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta (BAT, best available techniques) sekä parhaista ympäristökäytännöistä (BEP, best environmental practice). Selvitys on koottu kiviainestuotannon ympäristövaikutuksia selvittäneistä osahankkeista ja muusta tausta-aineistosta. Selvitys julkaistiin Suomen Ympäristö -sarjassa 25-2010: Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa Suomen ympäristökeskus. Tässä myöhemmin BAT-opas.

Yleiseksi ohjeeksi maa-aineslain mukaisessa lupamenettelyssä, ottamisen suunnittelussa ja valvonnassa on julkaistu opas: Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestäväään käyttöön. Ympäristöministeriön julkaisuja 2020:24. Opas on julkaistu 16.10.2020. Tässä myöhemmin Maa-ainesopas.

Lupahakemuksen kohteena oleva toiminta on suunniteltu huomioiden lainsäädäntö, Muraus-asetus, BAT-opas, Maa-ainesopas, alan yleisiä käytäntöjä ja kokemuksia sekä oikeuskäytäntöä tavoitteena toiminta, joka ei aiheuta kohtuutonta räsitystä naapureille ja ympäristölle.

Luontoarvot

ELY-keskuksen lausunnossa esitettiin luontoarvojen varmistamisen tarvetta. Tämä voidaan tehdä luontoasiantuntijan toimesta ennen, kun ottotoimintaa jatketaan alueille, joista pintamaita ei ole vielä kuorittu.

Luontokartoituksen tulokset ja mahdolliset suositukset toimitetaan valvovalle viranomaiselle ja sovitaan niiden vaikutuksesta ottamisalueen rajauksiin.

Pohjaveden pilaantumisriski

ELY-keskuksen lausunnossa tuodaan esiin Myrskylän pohjavesialueiden suojelusuunnitelman esitettyjä yleisiä rajoituksia ja suosituksia. Mm. todetaan, että toiminnalle on haettava vesilain mukainen lupa, ellei pystytä osoittamaan, että suunnitellusta toiminnasta ei aiheudu pohjaveden pilaantumisriskiä. Lisäksi tuodaan esiin muitakin suojelusuunnitelman kohtia.

Lausunnossa esitettiin keskeisimpänä täydennystarpeena kalliopinnan varmistamisen referenssikairauksen avulla. Seuraavissa kappaleissa on esitetty lisäselvityksiä ja arvioitu riskejä.

Referenssikairaukset ja kalliopinta

Maatutkaluotauksen vuonna 2021 tehnyt Geo-Work Oy ohjelmoi referenssikairaukset, jotka Mitta Oy toteutti helmikuussa 2023. Alueelle kairattiin 7 pisteeseen. Kairausten kalliopintahavaintojen perusteella Geo-Work Oy tarkisti aiemmin tehdyn maatutkaluotauksen tulkinnan. Kairauksilla todetut kalliopinnat erosivat alkuperäisen maatutkaluotauksen tulkinnasta 0,1...1,6 m eli erot olivat hyvin pieniä. Yhdessä pisteessä eroa oli 3,4 m eli hieman merkittävämmän.

Päivitetty tulkinnat kairaustiedoilla on LIITTEENÄ 10. Kairauspisteiden sijainnit on esitetty KARTOILLA 1294.2 ja 3.

Suunnitelman kalliopintamalli päivitettiin uusilla tulkinnoilla. Lisäksi kalliopintamalliin otettiin mukaan vuonna 2009 tehdyn maatutkaluotauksen kalliopinta siltä osin, kun se ei ole osoittautunut virheelliseksi.

Linjan 5 koilliseen suuntautuvan osan alueella kalliopinta oli tulkittu tasoille +60...69. Tältä alueelta on kuitenkin jo kaivettu soraa em. tulkittujen kalliopintojen alapuolelta jopa lähes kaksikymmentä metriä. Samanlaista virhettä havaittiin myös linjalla 7. Siten näitä tulkintoja ei huomioida mallissa.

Tarkistettuun kalliopintamalliin lisättiin em. tietojen lisäksi alueelta mitattujen kalliopintojen korkoja. Kalliopintamalli on esitetty 19.5.2023 päivätyllä TUTKIMUSKARTALLA 1294.2.

Kalliopinnat lisättiin myös 19.5.2023 päivätyyn LEIKKAUSPIIRUSTUKSEEN 1294.5.

Kallio muodostaa pohjois-eteläsuuntaisen harjanteen ottamisalueen länsiosaan. Harjanteen korkeus laskee pohjoista kohti. Eteläosassa kallio nousee tasolle noin +66...68 ja pohjoisosassa se on alimmillaan noin +53. Harjanne on siten vähintään länsipuolelta mitattujen orsivesipintojen (noin +53) tasossa. Orsivedet ovat länsipuolella maatutkaluotauksessakin näkyvän silltikerroksen päällä. Kallioharjanne toimii silltikerrosten lisäksi toisena veden kulkeutumista patoavana luonnon rakenteena. Kun huomioidaan, että silltikerrokset ovat suunnitellun ottamisalueen ulkopuolella eikä niitä kaiveta eikä myöskään ottamisalueella hiekka-soramaan alapuolella olevaa kalliota louhita, ei länsipuolen orsivedet voi valua kallioharjanteen itäpuolelle. Siten ottamisella ei ole vaikutusta siihen, valuuko länsipuolen orsivesiä itäpuolella tasolla noin +23,5 olevalle varsinaisen pohjavesiesiintymän alueelle.

Kallion päälle jätettävä suojakerros

Nykyisessä maa-ainesluvassa edellytetään, että kalliopinnan päälle jätetään 1 m:n koskematon maakerros. Tämä on toteutunut lähes sataprosenttisesti. Kuitenkin, kuten hakemuksessa mainittiin, on kallio tullut esille kaivutyön seurauksena muutamassa yksittäisessä kohdassa. Kyseessä ovat yksittäiset, käytännössä pistemäiset kalliohuiput tai jyrkät kallioseinämät, joita ei ole osattu odottaa. Pinta-alaltaan nämä ovat yhteensä luokkaa 10...20 m² eli 0,01...0,02 % alueesta. Tällaisilla kalliopinnan paljastumilla ei ole mitään merkitystä eikä sitä voi sen takia tulkita luparikkomukseksi (muutoin kuin teoreettisesti). Nämä peitetään sen jälkeen, kun ne on tarkemmitattu ja/tai merkitty siten, että niiden sijainti tiedetään jatkossa.

Yhden metrin paksuinen suojakerros kallion päällä toimii sadevettä suodattavana kerroksena. Soran/hiekan läpi suotautuva vesi kertyy kallion päälle ja valuu sitten kallion viettävää pintaa pitkin – pääsuunta ottamisalueella on kohti itää, jossa on pysyvä pohjavesiesiintymä tasolla noin +23,5. Ottamisalueen länsireunalta pysyvään pohjavesiesiintymään matkaa noin 100...130 m kaltevaa kalliopintaa pitkin. Matkalla veden määrä lisääntyy, kun vettä suotautuu kalliopinnalle myös alempana rinteessä.

Vesi valuu kalliopinnan päällä hiekka-soramaassa, jossa vesi jatkuvasti suodattuu ja siinä tapahtuu luonnollisia puhdistumisprosesseja hapellisissa oloissa. Veden määrä kallion pinnassa vaihtelee sadannan ja sulamisvesien sekä haihdunnan vaikutuksesta. Kesällä ja talvella vettä on vain vähän.

Alimmaksi ottamistasoksi on haettu +35 tasoa. Siten pysyvän pohjavesiesiintymän pinnan päälle jää yli 10 m suojavyöhyke. Kalliopintoja pitkin valuva vesi matkaa myös tämän kerroksen läpi.

Kallion pintaa pitkin kulkeutuva vesi sekoittuu pohjavesiesiintymän muualla muodostuneisiin vesiin. Laadultaan kalliorinteiltä tuleva vesi on myös hyvää. Maa-ainesten ottaminen ei vaaranna pohjaveden laatua.

Ympäristöministeriön 2020 julkaiseman - Maa-ainesten ottaminen, Opas ainesten kestävään käyttöön mukaan soran ottamisen haitalliset vaikutukset pohjaveteen ovat yleensä sitä suuremmat, mitä enemmän pohjavesialueesta on ottamisaluetta. Jos ottamisalueiden yhteispinta-ala on yli 30 % pohjavesialueesta, voidaan tehtyjen tutkimusten perusteella arvioida niiden aiheuttavan potentiaalisen riskin pohjaveden laadulle.

Edelleen maa-ainesoppaan mukaan soran ottamisen haitalliset vaikutukset tulee kuitenkin arvioida pohjavesialue- ja tapauskohtaisesti, sillä ottamisalueen laajuuden lisäksi pohjaveden ainepitoisuuksiin vaikuttavat muun muassa pohjaveden yläpuolella olevan suojakerroksen paksuus sekä ottamisalueen maaperä- ja pohjavesiolosuhteet.

Vanhemman tarkemmin esitetyn tutkimuksen mukaan (mm. Vesi- ja ympäristöhallinnon julkaisun, Soranoton vaikutus pohjaveteen 1993) avoimien soranottoalueiden kohdalla vajovedessä on mm. korkeammat sähköjohtavuus sekä kloridi- ja sulfaattipitoisuudet verrattuna luonnontilaisien alueiden vajovesiin. Pohjaveden laadussa voidaan laajoilla ottoalueilla (haettava alue ei ole laaja) havaita laatueroja vrt. luonnontilaiset alueet. Suojakerroksen paksuudella on merkittävä vaikutus. Yleensä suojakerrokseksi suositellaan 4 m. Tässä yli 10 m. Ottamisalueen ulkopuolella erot ovat vähäisiä eikä etäämmällä vaikutuksia yleensä havaita. Veden laatu täyttää myös ottamisalueen kohdalla talousveden laatusuosituksen ja -vaatimukset. Kohdealueen pohjavesitarkkailun perusteella voidaan nähdä, että laatu on hyvää vuosikymmeniä jatkuneesta soranotosta huolimatta. Ottamisalueen osuus pohjavesialueesta on 3 %.

Soranotto on välivaihe alueen käytössä. Jälkihoidon jälkeen alue palautuu metsämaaksi.

Toimintaan liittyvät riskit ja öljytuotteiden käyttö alueella

Toiminnan ympäristöriskit liittyvät käytännössä öljytuotteisiin.

Alueella ei varastoida öljytuotteita. Pyöräkuormaaja tankataan tilakeskuksen alueella. Polttoainesäiliö tuodaan alueelle vain seuralaitteiston ja kaivinkoneen tankkauksen ajaksi esim. huoltoautossa. Tankkaus tehdään alueella, johon rakennetaan pohjavesisuojaus.

Tankkaus ei aiheuta pohjaveden pilaantumISRISKIÄ, koska se tehdään valvotusti joko alueen ulkopuolella tilakeskuksessa tai suojatulla alueella.

Tankkaus tehdään aamuisin, jolloin koneiden polttoainemäärä on yöaikana pieni. Kaivinkonetta säilytetään suojatulla alueella työajan ulkopuolella.

Toiminta ei aiheuta pohjaveden pilaantumisen riskiä.

Ottamismäärä

Alueelle tehtyjen referenssikairausten perusteella tarkennettu kalliopinta on hyvin lähellä aiemmin määritettyä. Ottamissuunnitelmaa ei ole sen vuoksi tarpeen muuttaa. Myöskään vuoden 2009 luotausten perusteella ei ole tarpeen muuttaa ottamissuunnitelmaa.

Muutostarvetta suunnitelmaan on pienellä alueella leikkauslinjojen 3-3 ja 4-4 välillä. Alueella havaittiin kalliopinta suunnitellun ottamistason yläpuolella. Luiskaa muutetaan itään päin, jolloin havaittu kalliokohouma jää sorakerrosten alle. Muutettu lopputila on esitetty 19.5.2023 päivätyllä LOPPUTILAKARTALLA 1294.4.

Ottamismäärä pienenee 459 000 k-m³:sta 388 000 k-m³:ksi.

Lisäksi kaivualueen rajat lisättiin SUUNNITELMAKARTALLE 1294.3 ja LEIKKAUSPIIRUSTUKSEEN 1294.5.

Päivitetetyt piirustukset ovat tämän vastineen liitteenä.

Tarkkailu

Länsiosan pohjaveden laatu analysoidaan kertaluonteisesti joko havaintoputkesta P1 tai P2 (perustilanneselvitys) toimintaa aloitettaessa. Mineraaliöljyt (C10 – C40) analysoidaan vuosittain pohjavesiputken HP 18-2 näytteistä.

Tarkkailutulokset lähetetään vuosittain tiedoksi lupaviranomaisen lisäksi myös ELY-keskukselle ja Loviisanseudun Vesi Oy:lle.

Uudenmaan ELY-keskus on toimittanut vastineen ja päivitetyn hakemuksen perusteella uuden lausunnon 25.9.2023:

MAL 3 §:n 1 momentin 1-3 kohdassa tarkoitetut vaikutukset

ELY-keskus katsoo, että luontokartoituksen tuloksia tulee myös toimittaa ELY-keskukselle tiedoksi.

MAL 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetut vaikutukset

ELY-keskuksen käsityksen mukaan hakemusasiakirjoja on pääosin täydennetty ELY-keskuksen lausunnossa mainitulla tavalla.

ELY-keskus katsoo, että lupamääräyksiä on erityisesti annettava pohjaveden suojelemiseksi.

ELY-keskus muistuttaa vielä, että suunniteltu ottamisalue sijaitsee vedenhankintakäytössä olevalla 1 luokan pohjavesialueella, joten suunnitelma ja toiminta ottamisalueella on oltava sellaiset, että niiden perusteella saadaan täysi

varmuus siitä, ettei hanke aiheuta ympäristönsuojelulain tarkoittamaa ympäristön pilaantumista eikä myöskään pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

ELY-keskus katsoo, että lupamääräyksiä on annettava seuraavasti:

- *Ottamistoiminnassa on varmistuttava siitä, ettei mahdollisia pohjavettä pidättäviä kerroksia (orsivesi) rikota, eikä ottamisalueelle saa johtaa alueen ulkopuolelta vesiä, jotka imeytyessään pohjavedeksi voivat muuttaa pohjaveden laatua.*
- *Mahdollista kalliokynnystä ei saa rikkoa siten, että länsipuolen suon pintavesiä virtaamaan pohjavesimuodostumaan ja edelleen pohjaveteen.*
- *Kaikki ottamissuunnitelman mukaiset ottamistasot on merkittävä riittävin korkeusmerkein maastossa, jotta kaivua ei uloteta kalliopintaan asti ja että kalliopinna jää 1-2 metriä koskemattomaksi maakerrosta.*
- *Pölyntorjuntaan ei saa käyttää suolaa.*
- *Alueelle ei saa tuoda ulkopuolelta materiaalia ilman asianmukaista lupaa.*
- *Mahdollisen seulan asianmukaisesta suojaamisesta on huolehdittava.*
- *HPDE-kalvolla suojatulta alueelta tulee sade- ja sulamisvedet poistaa hallitusti, joko imemällä taikka öljynerotuskaivon kautta.*
- *Mahdollisista öljy- tai kemikaalivuodosta tulee myös ilmoittaa ELY-keskukselle.*
- *Varsinainen kaivuualue tulee toteuttaa siten, että luiskien loivennusta varten jää ottamisalueen sisäpuolelle riittävästi kivennäismaata. Kaivuualue on ottamisalueen lisäksi merkittävä maastoon.*
- *Jo esille kaivetut kalliopaljastumat ja niiden peittäminen/täyttäminen vähintään 1 – 2 m:n vahvuisella kerroksella alueelta saatavalla kivennäismaalla.*

ELY-keskus toteaa, että alueella mahdollisesti tapahtuva murskaustoiminta vaatii ympäristönsuojelulain 28 §:n mukainen ympäristöluvan. Alueella ei voi murskata YSL 60 §:n mukaisella meluilmoituksella, koska murskaustoiminta liittyy alueella tapahtuvaan maa-ainesten ottoon eikä sitä voida katsoa olevan tilapäistä melua aiheuttavaa toimintaa. ELY-keskus katsoo, että mahdollinen murskaustoiminta tulee siirtää pohjavesialueen ulkopuolelle.

Määräyksissä on lisäksi huomioitava Liikenne ja infrastruktuurin (L-vastuualueen) kannanotto lausunnossamme 28.11.2022.

Muilta osin ELY-keskus viittaa 28.11.2022 antamaansa lausuntoon.

Hakija ilmoitti 28.9.2023, ettei jätä vastinetta ELY-keskuksen uuteen lausuntoon.

Hakijan kuuleminen

Hakijaa on kuultu puhelimitse alustavista lupamääräyksistä 2.11.2023.

ASIAN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristöjaosto myöntää Tångin Sora Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottoon. Lupa myönnetään kiinteistöille Tyskas (504-402-3-73), Sportplanen (504-402-3-22) ja Sorala (504-402-3-20) hakemuksen mukaisesti sekä alla olevin lupamääräyksiin.

Lisäksi myönnetään lupa aloittaa toiminta maa-aineslain 21 §:n mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta 5000 € vakuutta vastaan.

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa 10 vuotta päätöksen antopäivästä eli 16.11.2033 saakka.

Toiminnassa on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä

Toimenpiteet ennen ottamistoiminnan aloittamista:

1. Ennen toiminnan aloittamista tulee jättää 55 000 € pankkitakaus jälkitöiden vakuudeksi. Vakuuden on oltava voimassa vähintään 6 kk luvan umpeutumisesta. (MAL 12 §, VNA 926/2005 8 §)
2. Ottamisalue ja kaivuualue on merkittävä maastoon esimerkiksi lippusiimalla tai muulla pysyvällä merkinnällä. Alueelle tulee merkitä tarvittava määrä kiinteitä korkomerkkejä, joiden avulla ottotasoa voidaan seurata. (MAL 11 §, VNA 926/2005 7 §)
3. Ottamisalueen jyrkät rinteet on merkittävä vaarasta varoittavalla tavalla, esimerkiksi aidalla ja varoitustauluin tai lippusiimalla. Luvan saajan on huolehdittava alueen turvallisuudesta. (MAL 11 §)
4. Ennen toiminnan aloittamista ympäristönsuojeluviranomainen on kutsuttava riittävän ajoissa alkutarkastukseen, jossa käydään läpi tämän lupapäätöksen edellyttämät toimenpiteet. (VNA 926/2005 7 §)

Toimintaan liittyvät yleiset määräykset:

5. Ottamisessa on noudatettava ottamissuunnitelmaa. Ottamismäärä saa olla enintään 388 000 m³ 9,6 ha:n ottoalueella 10 vuoden aikana. Alin ottotaso on ottamissuunnitelman mukaisesti +35 (N2000), mutta kuitenkin niin, että maa-ainesten ottamistason ja ylimmän pohjaveden pinnan tason väliin tulee jättää vähintään kuuden (6) metrin paksuinen maakerros. (MAL 11 §)
6. Kallion esiintymisalueilla kalliopinnan päälle on jätettävä 1-2 m:n koskematon maakerros. Jo esille kaivetut kalliopaljastumat tulee peittää vähintään 1-2 m:n vahvuisella kerroksella alueelta saatavaa kivennäismaata. (MAL 11 §)
7. Ottamistoiminnassa on varmistuttava siitä, ettei mahdollisia pohjavettä pidättäviä kerroksia (orsivesi) rikota, eikä ottamisalueelle saa johtaa alueen ulkopuolelta vesiä, jotka imeytyessään pohjavedeksi voivat muuttaa pohjaveden laatua. Myöskään mahdollista kalliokynnystä ei saa rikkoa siten, että länsipuolen suon pintavesiä pääsee virtaamaan pohjavesimuodostumaan ja edelleen pohjaveteen. (MAL 11 §)

8. Alueella mahdollisesti tapahtuva murskaustoiminta vaatii ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen ympäristöluvan. Alueella ei voi murskata YSL 118 §:n mukaisella melu-ilmoituksella. (MAL 11 §)
9. Alueella saa tehdä seurlontaa, kuormaamista ja kuljetusta ma-pe klo 6.00-22.00. Kuormaamista ja kuljetusta saa tehdä myös lauantaisin klo 7.00-18.00. Toiminta ei ole sallittua sunnuntaisin ja arkipyhinä. (MAL 11 §)
10. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. (MAL 13 a §)
11. Ottamistoiminnan tulee tapahtua kokonaisuudessaan Koskenkyläntien ja Kirjampusantien suoja-alueiden ulkopuolella eli vähintään 20 metriä tien keskilinjasta katsottuna. (MAL 11 §)
12. Maa-ainesajoon tarkoitettu liittymä on päällystettävä vähintään 25 metrin matkalta ELY-keskuksen ohjeiden mukaisesti. Ylimääräiset liittymät on poistettava ELY-keskuksen määräysten mukaisesti. (MAL 11 §)
13. Maantielle 167 ei saa kulkeutua maa-aineksia kuljetusten seurauksena. Mikäli maa-aineksia kulkeutuu maantielle, ne on puhdistettava välittömästi. (MAL 11 §)
14. Laitokselle johtavien teiden ja muun toimintaympäristön pölyntorjunnasta on huolehdittava tarvittaessa kastelemalla. Pölystä ei saa aiheutua alueen naapurustolle kohtuutonta haittaa. Pölyn leviämistä ympäristöön on estettävä kastelemalla. Pölyntorjuntaan ei saa käyttää suolaa. Pölynsidontaan käytettävän kasteluveden tulee olla laadultaan sellaista, ettei se aiheuta vaaraa pohjaveden laadulle. (MAL 11 §, YSL 17 §, NaapL 17 §)
15. Suolan käyttö ja varastointi alueella on kielletty. (MAL 11 §, YSL 17 §)
16. Maa-ainesten otto tulee toteuttaa järjestelmällisesti ja niin, ettei missään toimintavaiheessa pääse syntymään maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa. (MAL 11 §, YSL 16, 17, 20 §)
17. Maa-ainesten ottoa varten tarvittavat öljytuotteiden säiliöt on sijoitettava pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli tämä ei ole mahdollista, polttoaineet tulee varastoida lukittavissa ja ylitäytönestimillä varustetuissa maanpäällisissä säiliöissä eikä niitä saa säilyttää enempää kuin välttämätön tarve edellyttää. Säiliöt on varustettava suoja-altaalla tai niissä on oltava muu kaksoispidätystekniikka. (MAL 11 §, YSL 16, 17 §)
18. Työkoneita ei saa pestä alueella ja koneiden huoltoja ja korjauksia tulee ensisijaisesti tehdä muualla kuin toiminta-alueella. Pyöräkuormaaja tulee tankata pohjavesialueen ulkopuolella. (MAL 11 §, YSL 16, 17 §)
19. Jos kaivinkonetta ja koneseulaa ei pystytä tankkaamaan pohjavesialueen ulkopuolella, voidaan ne tankata kulloistenkin työalueiden läheisyyteen rakennettavalla suojatulla alueella. Maaperän suojausrakenteeksi on asennettava maanpinnan alapuolelle riittävät suojarakenteet, kuten muovikalvo noin 0,2...0,3 m syvyyteen. Kalvona on käytettävä esim. vähintään 1,0 mm paksua HDPE-kalvoa. Kalvo on asennettava huolellisesti hiekkakerroksen väliin. Kalvon koon on oltava vähintään 5 m x 10 m. Maaperä on suojattava lisäksi vähintään 1,5 m leveällä öljynimeytysmatolla, joka levitetään tankin ja polttoainesäiliön alle

tankkauksen ajaksi. Sade- ja sulamisvedet tulee poistaa suojatulta alueelta hallitusti joko imemällä tai öljynerotuskaivon kautta. (MAL 11 §, YSL 16, 17 §)

20. Seula on sijoitettava suojatulle alueelle. Työkoneet tulee toiminta-aikojen ulkopuolella säilyttää suojatulla alueella ja viedä alueelta pois urakan päätyttyä. Polttoainesäiliön saa tuoda ottamisalueen suojatulle alueelle vain tankkauksen ajaksi. (MAL 11 §)
21. Toiminta-alueen jätehuolto on järjestettävä jätelain (646/2011) ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisesti siten, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnassa syntyvät jätteet saa luovuttaa ainoastaan jätelain 29 §:n mukaiselle vastaanottajalle. (MAL 11 §, YSL 16 §, JäteL 13, 28, 29, 72 §)
22. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava syntypaikalla. Jätteet on toimitettava asianmukaisesti jatkokäsittelyyn. (JäteL 15 §)
23. Toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä viipymättä onnettomuuden tai häiriötilanteen edellyttämiin torjunta- tai korjaustoimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi. Lisäksi on tehtävä korjaavat toimenpiteet vastaavan tapauksen toistumisen ehkäisemiseksi. Toiminnanharjoittajalla on oltava ajantasainen toimintaohje mahdollisten häiriö- ja poikkeustilanteiden varalle. (MAL 11 §, YSL 14, 20, 133 §)
24. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia sekä alkusammutuskalusto. Vuotoina ympäristöön päässeet polttonesteet ja muut aineet on kerättävä välittömästi talteen. Polttoaine- tai öljyvuodosta tulee ilmoittaa alueelliselle pelastusviranomaiselle sekä Myrskylän ympäristönsuojeluviranomaiselle. Maaperän pilaantumiseen johtaneista polttoaine- ja öljyvuodoista tulee lisäksi ilmoittaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. (MAL 11 §, YSL 123, 134 §)

Tarkkailu ja raportointi:

25. Länsiosan pohjaveden laatu tulee analysoida kertaluonteisesti havaintoputkesta P1 tai P2. (MAL 11 §)
26. Pohjaveden laatua tulee tarkkailla tarkkailuohjelman mukaisesti putkesta HP18-2. Pohjaveden pinnan korkeutta tulee tarkkailla neljä kertaa vuodessa ja vesinäyte on otettava kerran vuodessa. Näytteenotossa tulee huolehtia siitä, että otettu vesinäyte on edustava. Mikäli veden sameus on korkea, tulee vesinäyte suodattaa ennen analysointia. Näytteestä määritetään: aistinvarainen arviointi, sameus, väriluku, pH, sähkönjohtavuus, CODMn, happipitoisuus ja kyllästysprosentti, alkaliniteetti, kokonaiskovuus, kloridi (Cl), sulfaatti (SO₄), liukoinen rauta (Fe), suodatettu mangaani (Mn), nitraattityppi (NO₃), mineraaliöljyt C₁₀-C₄₀, koliformiset bakteerit ja E.coli-bakteerit. Lisäksi analysoidaan VOC-yhdisteet joka toinen vuosi. (MAL 11 §)
27. Havaintoputkien kunto ja toimivuus on havainnoitava silmämääräisesti mittaus- ja näytteenottokerroilla. Suoritetut toimenpiteet sekä merkittävät poikkeamat ja muutokset kirjataan raportteihin. (MAL 11 §)
28. Pohjavesitarkkailusta tulee laatia vuosittain sanallinen vertailu aiempiin tuloksiin, jossa arvioidaan syyt mahdollisille muutoksille sekä toiminnan mahdolliset

vaikutukset pinta- ja pohjavesien laadulle. Näytteiden analysoinnissa tulee käyttää akkreditoitua laboratoriot. Edellisen vuoden vesitarkkailun tulokset tulee toimittaa tammikuun loppuun mennessä Myrskylän ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Loviisanseudun Vesi Oy:lle. Ottamisen aikana valvontaviranomainen voi määrätä muutoksia tarkkailuvelvoitteisiin. (MAL 11 §, YSL 209 §)

29. Pölypäästöjen määrää ja pölyntorjuntatoimenpiteiden riittävyyttä on tarkkailtava aistinvaraisin havainnoin. Tarvittaessa ilman hengitettävien hiukkasten pitoisuuksia on tarkkailtava ympäristönsuojeluviranomaisen määräysten mukaisesti. (MAL 11 §, NaapL 17 §)
30. Maa-aineslupan haltijan tulee vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoittaa lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu. Suositeltavaa on lähettää ottotiedot sähköisesti suoraan NOTTO- tietokantaan. Ottamisilmoitus tehdään myös silloin, kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai keskeytynyt. (MAL 23 a §, VNA 926/2005 9 §)

Toiminnan päättäminen ja alueen maisemointi:

31. Alueen jälkihoito tulee toteuttaa ottamissuunnitelman mukaisesti ja ottotoiminnan kanssa vaiheittain siten, että jo soranotosta poistuneet alueet maisemoidaan mahdollisimman pian alueen oton edetessä vapautuvilla aloilla ja viimeistään silloin, kun ottamista on ulotettu kaivuualueen rajalle asti. Alueen siistiminen suoritetaan luiskaamalla ottamisalueen reunat vaihtelevasti 1:3 tai sitä loivemmiksi. Alueen luiskaus tulee toteuttaa ympäröivän maaston luonnollisia korkeusvaihteluita mukaillen ja luiskien ylä- ja alaosat tulee pyöristää. Alueelle ei saa jäädä vaarallisia tai maisemassa erottuvia maastonmuotoja. Kaivuualue tulee suunnitella siten, että ottamisalueen sisäpuolelle jää riittävästi kivennäismaata luiskien loivennusta varten. Maa-ainesten ottamisessa syntyneet pintamaat tulee ensisijaisesti hyödyntää alueen maisemoinnissa. Pintamaita ei tule käyttää alueen pohjan muotoiluun eikä luiskien täyttöön. (MAL 11 §)
32. Maisemointiin ei saa käyttää savea eikä muitakaan sellaisia maa-aineksia jotka heikentävät pohjaveden muodostumisolosuhteita tai vaikuttavat pohjaveden laatuun haitallisesti. (MAL 11 §, YSL 17 §)
33. Alueelle ei saa tuoda ulkopuolelta materiaalia ilman asianmukaista lupaa eikä alueella saa suorittaa ns. massanvaihtoja. (MAL 11 §)
34. Ottoalueen pohja tulee muotoilla pinnaltaan vaihtelevaksi. Tiivistyneet osa-alueet, kuten tieurat, on möyhennettävä ja pehmennettävä. Karkea pohjasora on peitettävä 30-50 cm:n paksuisella kerroksella hiekkaa, joka on peitettävä noin 10-20 cm:n paksuisella kerroksella alkuperäistä pintamaata (varastointiaika enintään 3 vuotta) tai muuta soveltuvaa pintamateriaalia. Alueen aluskasvillisuuden ja puuston palautumista tulee edistää istuttamalla tai kylvämällä. (MAL 11 §)
35. Alueelta on poistettava kaikki toimintaan liittyvät laitteet, varusteet ja jätteet. Alueelle tuleva tie on suljettava oton päätyttyä puomilla soveltumattoman käytön estämiseksi. Valvontaviranomainen voi antaa lopettamiseen liittyen tarvittavia määräyksiä. (MAL 11 §, JäteL 13, 72 §)
36. Jälkihoidon ja pohjaveden seuranta on järjestettävä vähintään 3–5 vuodeksi oton loputtua. (MAL 11 §)

37. Kaikki kunnostustoimet tulee saattaa loppuun luvan voimassaoloaikana. (VNA 926/2005 8 §)

38. Maa-aineksen oton päätyttyä tai lupa-ajan kuluttua umpeen on hakijan pyydettävä loppukatselmusta maisemoinnin ja jälkitöiden tilan toteamiseksi. (VNA 926/2005 7 §)

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Hakemuksen, ottamissuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti toteutettuna maa-ainesten oton voidaan katsoa olevan maa-aineslain mukaista. Ottaminen ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa eikä tärkeän pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista. Toimintaa ei ole sijoitettu kaavan tai muiden sijoitusmääräysten vastaisesti.

Maa-aineslupa on maa-aineslain 11 §:n mukaan liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivat sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Toiminnan aloittaminen ennen päätöksen lainvoimaisuutta on mahdollista koska kyse on olemassa olevan toiminnan jatkamisesta. Hakijalle määrätään kuitenkin maa-aineslain 21 §:n mukainen 5000 €:n vakuus ennen toiminnan aloittamista.

Lupa myönnetään hakemuksen ja maa-aineslain mukaisesti 10 vuodeksi.

Lupamääräysten perustelut

Toimenpiteet ennen ottamistoiminnan aloittamista:

Vakuuden tarkoituksena on varmistaa, että luvassa määrätyt jälkihoitotoimenpiteet suoritetaan. (määräys 1)

Alinta ottotasoa tulee pystyä seuraamaan alueella olevista merkinnöistä. Varoitusmerkinnöillä sekä aitaamisella varmistetaan ulkopuolisten liikkujien turvallisuus ja estetään turha alueella kulkeminen. Kaivualueen merkinnän tarkoitus on varmistaa, että toiminta pysyy suunnitellun ottamisaluerajan sisäpuolella sekä turvata alueen luiskaamiseen tarvittavat massamäärät. (määräys 2-3)

Valvontaviranomaisen tai sen määräämän viranhaltijan on suoritettava tarkastus riittävän usein toiminnan seuraamiseksi. (määräys 4)

Toimintaan liittyvät yleiset määräykset:

Lupa maa-ainesten ottoon on myönnetty lupahakemuksessa esitetyle alueille ja maa-ainesten ottomäärälle. Hakemuksessa esitetyn ottotason ei katsota vaarantavan pohjavesiä eikä aiheuttavan haittaa ympäristölle, kun pohjaveden ja kallioalueiden

päälle jätetään riittävä suojakerros. Pohjaveden suojelemiseksi on varmistettava, ettei pohjaveteen pääse imeytymään sen laatua mahdollisesti muuttavia vesiä. (määräys 5-7)

Alueella ei voi murskata YSL 118 §:n mukaisella meluilmoituksella, koska murskaustoiminta liittyy alueella tapahtuvaan maa-ainesten ottoon eikä sen voida katsoa olevan tilapäistä melua aiheuttavaa toimintaa. Mahdollinen murskaustoiminta tulisi siirtää pohjavesialueen ulkopuolelle pohjaveden suojelemiseksi. (määräys 8)

Aikarajat melua aiheuttaville työvaiheille on annettu hakemuksen mukaisesti ja Helsingin hallinto-oikeuden edelliseen lupaan lisäämä määräys huomioiden. Lähin asutus on alle 500 metrin päässä, joten viikonlopputoimintaa on syytä rajoittaa. (määräys 9)

Valvontaviranomaisella on oltava ajantasainen tieto alueen tapahtumista ja muutoksista. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. (määräys 10)

Lupamääräyksiin on lisätty ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen lausunnossaan antamat määräykset. (määräys 11-13)

Pölyntorjunnasta on annettu määräykset naapureiden ja maantieliikenteen suojelemiseksi. Pohjavesialueella ei saa käyttää tai varastoida suolaa. Pohjaveden suojelemiseksi on huolehdittava, ettei kasteluvesi vaaranna pohjaveden laatua. (määräys 14-15)

Maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräyksiä alueella varastoitavista öljytuotteista ja polttoaineista sekä alueella käytettävistä työkoneista. (määräys 16-20)

Jätehuollon asianmukaisesta järjestämisestä on annettu määräyksiä myös jätelain nojalla. Jätteiden oikealla käsittelyllä varmistetaan, ettei jätteistä tai niiden varastoinnista aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa, terveyshaittaa tai alueen roskaantumista. (määräys 21-22)

Määräyksillä varmistetaan tiedonkulku viranomaisille tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai saattaa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa. (määräys 23-24)

Tarkkailu ja raportointi:

Pohjaveden laatua on määrätty tarkkailtavaksi hakemuksen ja siitä annettujen lausuntojen mukaisesti, jotta toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat muutokset voidaan havaita. (määräys 25-26)

Tarkkailua, raportointia ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi luotettavasti. Määräykset pohjautuvat toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuuteen. (määräys 27-30)

Toiminnan päättäminen ja alueen maisemointi:

Määräykset maisemoinnista on annettu alueen jälkihoidon varmistamiseksi. Jälkihoidon tavoitteena on sovittaa ottamisalue luontevasti ympäristöön. Keskeistä on alueen turvallisuus, pohjaveden laadun turvaaminen ja se, ettei alueesta muodostu toiminnan jälkeen ongelma-aluetta esim. alueelle jääneiden jätteiden vuoksi. Maisemoinnin tavoitteena on, että alue palautuu metsätalouskäyttöön. Jälkihoidon

onnistumisen varmistamiseksi seuranta on jatkettava riittävän pitkään toiminnan loppumisen jälkeen. (määräys 31-36)

Valtioneuvoston asetuksessa maa-ainesten ottamisesta 926/2005 on määrätty lopputarkastuksesta sekä jälkihoidon suorittamisesta luvan voimassaoloaikana. (määräys 37-38)

Vastaus hakemuksesta esitettyihin lausuntoihin

Loviisanseudun Veden lausunnossa esiin tuoma pohjavesinäytteen mineraaliöljyjen analysointi vuosittain on otettu huomioon lupamääräyksessä 26. Lisäksi lupamääräyksessä 28 on veloitettu lähettämään vuosittaiset vesitarkkailun tulokset myös Loviisanseudun Vedelle.

Uudenmaan ELY-keskus on esittänyt määräyksiä pohjaveden suojelemiseksi. Nämä määräykset on otettu huomioon lupamääräyksissä 2, 6-8, 14-15, 17, 19-20, 24-26, 28, 31 ja 33. Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen kannanotto on huomioitu määräyksissä 11-14.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981) 3-5, 5 a, 6-7, 10-13, 13 a, 19-21, 23 & 23 a §
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 2-4 & 6-9 §
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 3-4 §
Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 5-7, 11, 14, 16-17, 20, 123, 133-134 & 209 §
Jätelaki (646/2011) 12-13, 15-17, 28-29 & 72 §
Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §
Hallintolaki (434/2003) 62 a §

Lisäksi on huomioitu seuraavat ohjeet ja taksat:

Ympäristöministeriön julkaisu 2023:30: Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavat maksut (Askolan rakennus- ja ympäristölautakunta 7.2.2019 § 9)

KÄSITTELYMAKSU

Luvan hakijan on maksettava lupahakemuksen tarkastamisesta **7302 €** (350 € + otettava kokonaismäärä * 0,01 € + 320 € * ottamisalueen pinta-ala, ottamissuunnitelman tarkastamisesta suoritettavat maksut 2.1 §).

Luvan hakijan on lisäksi maksettava naapureiden kuulemisesta kunnan toimesta **396 €** (66 € * kuultava, ottamissuunnitelman tarkastamisesta suoritettavat maksut 4.1 §).

Luvasta maa-aineslain mukaisen toimenpiteen suorittamiseen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa peritään **150 €** (ottamissuunnitelman tarkastamisesta suoritettavat maksut 5.1 §) ja vakuuden hyväksymisestä peritään **75 €/vakuus** (ottamissuunnitelman tarkastamisesta suoritettavat maksut 5.2 §).

Valvontamaksu

Luvan hakijan on maksettava ottamistoiminnan valvonnasta vuosittain **1256 €** (vuotuinen ottomäärä * 0,02 € + ottamisalueen pinta-ala * 50 €, ottamissuunnitelman tarkastamisesta suoritettavat maksut 3.1 §).

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO JA PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 16.11.-27.12.2023.

Päätös kuulutetaan Askolan ja Myrskylän kuntien verkkosivuilla. Päätöksen voi lukea osoitteessa www.julkipano.fi.

Päätös lähetetään hakijalle ja kopio päätöksestä Uudenmaan ELY-keskukselle sekä Loviisanseudun Vedelle.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta. Tarkempi valitusosoitus on liitteenä.